

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012. Această traducere a fost efectuată cu sprijinul Fondului fiduciar pentru drepturile omului al Consiliului Europei (www.coe.int/humanrightstrustfund). Nu obligă Curtea. Pentru mai multe informații, a se vedea referințele cu privire la drepturile de autor de la sfârșitul prezentului document.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour Européenne des Droits de l'Homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Notă informativă privind jurisprudența Curții nr. 141

Mai 2011

Editorial Board of Pravoye Delo și Shtetel c. Ucrainei - 33014/05

Hotărâre din 5.5.2011 [Secția a V-a]

Articolul 10

Articolul 10-1

Libertatea de exprimare

Absența unor garanții în dreptul intern pentru jurnaliștii care utilizează materialele publicate pe internet: *violare*

În fapt – Primul reclamant este comitetul de redacție al unui ziar și al doilea reclamant este redactorul - șef al acestuia. În 2003, ziarul a publicat o scrisoare anonimă pe care a descărcat-o de pe un site web de știri, prezentată ca fiind scrisă de un membru al serviciilor secrete. Autorul scrisorii susținea că înalți funcționari ai serviciilor secrete ucrainene ar fi implicați în acte de corupție, în alte activități infracționale și ar fi avut legături cu crima organizată. Sursa informației era precizată în articol. În plus, o notă a comitetului de redacție indica că informația poate să fie falsă și invita orice persoană afectată să facă comentarii la acest subiect. O persoană considerându-se defăimată de informațiile din scrisoare, a intentat ulterior împotriva reclamanților o acțiune în justiție. Aceștia au fost declarați vinovați în mod solidar și condamnați la plata de daune interese. Primul reclamant a fost, de asemenea, obligat să publice o dezmințire și al doilea - scuze.

În drept – Articolul 10

a) *Condamnarea la publicarea de scuze*: dacă dreptul intern prevedea că părțile lezate în cauzele de defăimare puteau cere dezmințirea informațiilor inexacte și defăimătorii, cât și plata de daune interese, condamnarea celui de al doilea reclamant la publicarea unor scuze oficiale nu era prevăzută în mod expres în niciunul din texte. De asemenea, nimic nu demonstrează că instanțele ucrainene ar fi fost predispuse să interpreteze atât de larg legislația aplicabilă. Nici aceștia și nici Guvernul nu au prezentat nicio explicație a unei încălcări atât de evidente a

legislației naționale. Mai mult, jurisprudența ulterioară faptelor denunțate, arată că obligarea de a publica scuze în cauzele de defăimare, ar putea fi contrară garanției constituționale a libertății de exprimare. Prin urmare, condamnarea celui de al doilea reclamant la publicarea unor scuze nu era prevăzută de lege.

Concluzie: violare (unanimitate).

b) *Absența unor garanții în dreptul ucrainean pentru jurnaliștii care publică materiale descărcate/preluate de pe internet:* legislația ucraineană exonera de orice răspundere civilă jurnaliștii care reproduceau în totalitate materialele publicate în presă. Această regulă era conformă jurisprudenței constante a Curții, care proteja libertatea jurnaliștilor de a difuza declarațiile făcute de alții. Or, instanța a decis că jurnaliștii care preiau materialele din publicațiile de pe internet, care nu erau înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, nu beneficiază de această imunitate. Mai mult decât atât, nicio prevedere din Ucraina nu prevedea înregistrarea oficială/publică a publicațiilor de pe internet, nu era fixat niciun statut al acestora și nici nu era reglementată utilizarea informațiilor obținute de pe internet. Curtea recunoaște că internetul este o sursă de informare distinctă de presa scrisă și riscul cauzării unui prejudiciu de publicațiile pe internet și de conținutul acestora este mai mare decât în cazul presei. De asemenea, regimul de reproducere a materialelor luate din presa scrisă și de pe internet poate prezenta anumite diferențe. În același timp, având în vedere rolul important jucat de Internet pentru activitățile mass-media profesionale în general, precum și importanța pentru exercitarea libertății de exprimare, absența unui cadru legal suficient la nivel național, care ar permite jurnaliștilor să folosească informațiile obținute de pe Internet, fără teama de a fi sancționați, poate constitui un obstacol grav pentru mass-media de ași exercita funcția lor esențială de "câine de pază" și poate, în sine însuși, să aducă o atingere nejustificată libertății presei. Normele ucrainene care reglementau utilizarea de către jurnaliști a informațiilor luate de pe internet, nu prezentau garanțiile adecvate astfel încât reclamanții nu puteau să prevadă, în mod suficient, eventualele consecințe a publicării materialelor în cauză.

Concluzie: violare (unanimitate).

Articolul 41: 6 000 EUR celui de al doilea reclamant cu titlu de daune morale.

© **Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012**

Limbile oficiale ale Curții Europene a Drepturilor Omului sunt engleza și franceza. Această traducere a fost realizată cu sprijinul Fondului fiduciar pentru drepturile omului al Consiliului Europei (www.coe.int/humanrightstrustfund). Nu obligă Curtea, care, de altfel, nu își asumă răspunderea pentru calitatea acesteia. Traducerea poate fi descărcată din baza de date HUDOC a Curții Europene a Drepturilor Omului (<http://hudoc.echr.coe.int>) sau din oricare altă bază de date în care Curtea a făcut această traducere disponibilă. Poate fi reprodusă în scop necomercial, cu condiția ca titlul cauzei să fie citat în întregime, împreună cu referirea la dreptul de autor menționat anterior la Fondul fiduciar pentru drepturile omului. Dacă intenționați să utilizați vreun fragment din această traducere în scop comercial, vă rugăm să contactați publishing@echr.coe.int.

© **Council of Europe/ European Court of Human Rights, 2012**

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the

case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© **Conseil de l'Europe/ Cour Européenne des Droits de l'Homme, 2012**

Les langues officielles de la Cour Européenne des Droits de l'Homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>) où de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante: publishing@echr.coe.int.